

Erste Agrár Szemle

III. évfolyam 7. szám, 2020. július

Szerkesztői üzenet

Szép az, ami érdek nélkül tetszik

„Kalászkoszorúval tetőzik a nyár,
vörös, narancs és sárga ruhában jár.”
Hajdú Mária: Júliusi vihar, részlet

Miután idén negyedik alkalommal vettem részt a Magyarország Legszebb Birtoka díj döntőseinek birtoklátogatásán, első kézből állíthatom: informatika és újtechnológia ide vagy oda, a magyar mezőgazdaság jelene és jövője nagyszerű emberek kezében van. Szemléletük a záloga annak, hogy a szekér gurul tovább, csak fel kell rá kapaszkodni.

Az Áldás hava minden évben a betakarítás ideje. Az országot járva a termés korán sem mutat olyan rossz képet, mint amiről korábban beszéltek. Pozitív meglepetésekre számítunk mind mennyiségi, mind minőségi oldalon, a közepesnél jobb termésre. Mivel ez nem csak hazai jelenség, az árakon is meg fog látszani.

Több múlt havi témánk is folytatást kap ebben a hónapban. Az oroszok újabb függetlenedési tervei éppúgy, mint a Tesco kivonulásával kapcsolatos találgatások. Ismét beszélnünk kell a sertéspiacról, ahol újabb fekete felhők közelednek, miközben hamarosan pályázati lehetőség nyílik. Ilyenkor a piac és a jövő megértése mindennél fontosabb. Nem mehetünk el szó nélkül a madárinfluenza járvány következményei mellett sem. Meggyőződésünk, hogy ha most nem tud az érintett szektor megújulni, a következő kitörésből tarolás lesz.

*Mivel olvasóink tábora gyors ütemben bővül, újra felhívjuk a figyelmet, hogy az Erste Agrár Szemle műfaja egyedi. Aktuális híreket kommentálunk, értelmezünk, adunk előrejelzést, és javasolunk tennivalókat az agrárium szereplői számára. **A citált hírek címe tartalmazza a hivatkozást.** Célunk a közös gondolkodás erősítése, piaci szemléletünk, informáltságunk javítása. Mint független agrárszakmai műhely, az Erste Agrár Kompetencia Központ képes és alkalmas arra, hogy fenti célok elérését az Önök számára nem csak e kiadvány, hanem akár személyes konzultációk keretében is elősegítse. Éljen a lehetőséggel!*

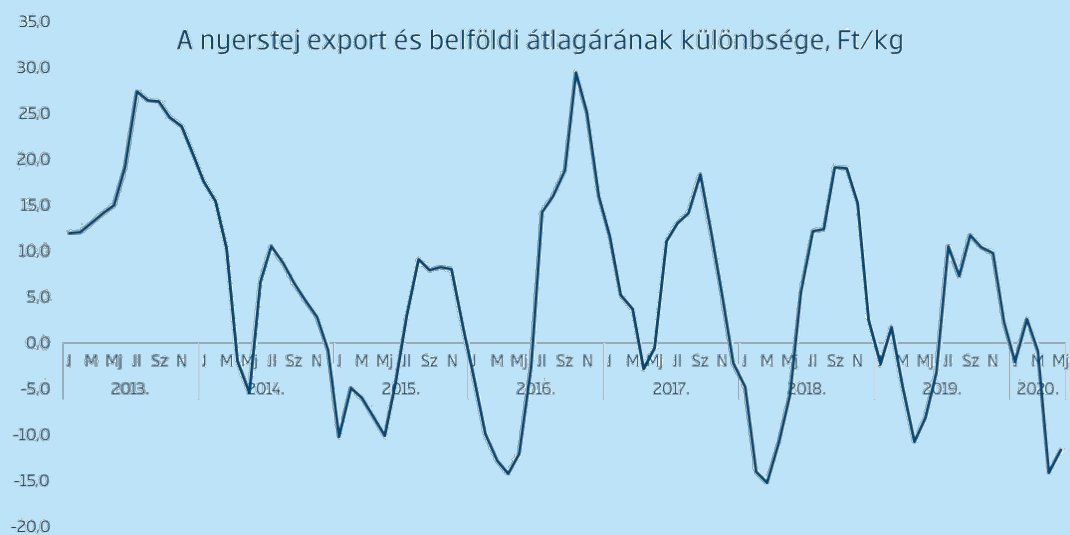

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	1
Szép az, ami érdek nélkül tetszik	1
A hónap grafikonja	2
Agrárpiacok	3
Oroszország csökkentené az import takarmányadalékoktól való függését.....	4
Növényi alapú színezőanyag tejhelyettesítő italokhoz	4
Sikeres volt a madárinfluenza járvány elleni harc, indulhat az újratelepítés	5
Statisztika	6
Kiemelt téma	7
Készletléti hitelkeret minden időre	7
Erste Agrár elemzés	9
Kopogtat a német sertésvész	9
Kapcsolatok	12

A hónap grafikonja

Forrás: NAIK AKI

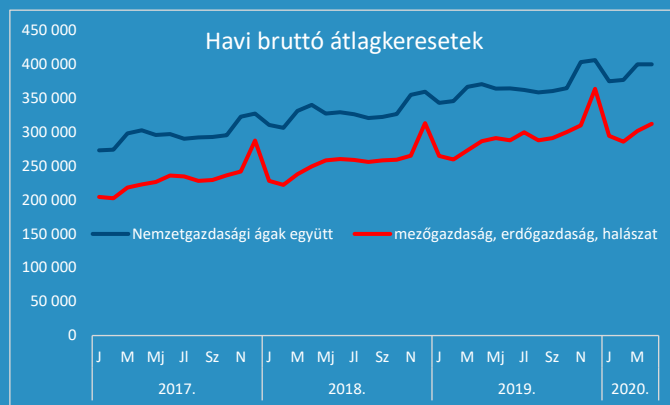
Agrárpiacok

A mezőgazdaságban átlagon felül emelkedett az átlagbér

Áprilisban a bruttó átlagkereset 400 200 forint volt, 7,8 százalékkal magasabb az egy évvel korábról – derült ki a KSH keresetekről szóló gyorstájékoztatójából. A mezőgazdaságban átlagon felül, 9,0 százalékkal 312 600 forintra emelkedett az átlagbér.

Erste kommentár

Kapaszkodunk, de továbbra is csak az országos átlag 70-80 százalékán van a mezőgazdasági bérszint. Ennek az érmenek is két oldala van. Egyrészt, a munkavállalók érzékelhetően jobban keresnek a mezőgazdaságban is, másrészt ezt ki is kellene termelni. A jövedelmezőség viszont nem emelkedik olyan ütemben, mint a költségek. Így szorul a hurok. A megbízható munkaerő felértékelődik, megtartása létkérdés. Ez is csak egyel több kényszerítő tényező a hatékonyság növelésére. Ennek egyik útja a munkaerő gépekkel való kiváltása új eszközökkel, robotokkal. Nos, ez még nem mindannyiunk lehetősége. Egyre több ugyan a fejőrobot, az áttörés azonban a mezőgazdaság szintjén messze van.

Forrás: KSH

A hatékonyság azonban nem csak a technológiák szintjén értelmezendő. A gazdaságon belüli folyamatok javítása, a létszám optimalizálása, a fejlesztések piaci igényekhez igazítása, és főleg az értékesítés hatékonyabbá tétele mindenütt fontos. Figyelem! Sok mindenhez ért egy gazda, de e témákban érdemes külső segítséget kérni. Megéri.

Újabb találgatások a Tesco jövőjéről: marad vagy megy?

A londoni tőzsde szakértői továbbgombolyították a Tesco áruházlánc kelet-közép-európai vállalkozásainak jövőjével kapcsolatos találgatásokat. Úgy gondolják, hogy a kiskereskedő veszi a sátorfáját, és angolosan távozik a régióból.

Erste kommentár

Tesco Saga. Persze, nem zörög a haraszt, én mégis úgy vélem, hogy ha igaz is, nem rövid távú elképzelés. Lengyelországban is hosszú évekig tartott, amíg kiderült, hogy nem tudnak meghatározó piaci szereplővé válni, és érdemes inkább elhagyni a piacot. Az, hogy egyenesen hazai kézbe kerülésről beszélnek a sajtóban, az a „hátha lemászik a falról” kategória.

Oroszország csökkentené az import takarmányadalékoktól való függését

Victoria Abramchenko orosz miniszterelnök-helyettes utasította a Mezőgazdasági Minisztériumot, hogy dolgozzon ki egy ütemtervet az ország függőségének csökkentésére az importált takarmány-adalékanyagoktól. A kormány június 15-én ütemtervet fogadott el az új élelmiszezbiztonsági doktrínáról, amelyet Vladimir Putyin orosz elnök hagyott jóvá az év elején.

Erste kommentár

- (1) Az oroszoknak van agrárstratégiájuk, méghozzá több évtizede.
- (2) Még működik is, csak kissé furcsa ütemezést alkalmaznak. Először ugye a fő agrártermékekből való önellátást érték el, most pedig elkezdik szilárdítani az alapokat. Az eddigiek alapján a stratégia jól megalapozott, és sikeres.

Ennek része ez a program is, amely több másikkal együtt most indul útjára. A tenyészállományokról már beszéltünk a múlt hónapban, most a vetőmagok és takarmányok terve került elfogadásra, és a sor még korán sem ért véget. A vetőmagoknál a cél a 75 százalékos önellátás, a takarmányadalékoknál pedig a 2018. évi 28,9 millió tonnától a 2025-ös 33,3 millió tonnáig való termelésnövekedés, minőségi paraméterekkel kiegészítve.

A jelenlegi importarányok tényleg igen magasak:

- aminosavak 80%,
- antibiotikumok 85–95%,
- mikotoxin semlegesítők 80–85%,
- vitaminok 100%,
- állati eredetű takarmányfehérjék 30%,
- mikrotápanyagok 90%.

Növényi alapú színezőanyag tejhelyettesítő italokhoz

A tejhelyettesítő italok piaca világszerte bővül, amit az ízesítési és színezési lehetőségek tovább erősítenek.

Erste kommentár

A piac mérete nyilván töredéke a tejtermékekének, de növekedése csaknem kétszerese annak. Az USA-ban a folyadéktejpiac 14 százalékának felel meg, míg az Egyesült Királyságban a vásárlók közel negyede vesz ilyen alternatív terméket. A globális járványhelyzet egyik piaci oldala a növényi alapú helyettesítő termékek második generációinak gyorsabb megjelenése. Ezek legfontosabb ismérve a rövid összetevő lista. Az állati termékeket előállító és feldolgozó szektoroknak figyelemmel kell kísérni ezeket a trendeket, tanulni tőlük és versenyre kellni azok innovációs potenciáljával. A különleges színek például a fejlett piacokon nagyon népszerűek. Mivel ma már ezek természetes eredetű, az egészséges életmódba jól illeszkedő megoldások, a „színt viszünk az életükbe” irány nálunk is sikeres lehet.

Az ilyen, innovációkkal kapcsolatos elemzéseket tudatosan használjuk lapunkban. Egyrészt, szeretnénk felhívni figyelmüket a fejlesztési irányokra; másrészt, ötleteket adni saját innovációs potenciáljuk jobb kihasználásához. Meggyőződésünk, hogy a nyugati jelen, a mi holnapunk, minden újítás hamar megjelenik a mi piacunkon is. Az újdonságok bemutatásával ebben a versenyben szeretnénk olvasóinkat előnyhöz juttathatni.

Sikeres volt a madárinfluenza járvány elleni harc, indulhat az újratelepítés

Sikerült megállítani a madárinfluenza terjedését Magyarországon, így július 10-től a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal elrendelte a megfigyelési körzetek feloldását. Az intézkedéssel párhuzamosan – szigorú hatósági kontroll mellett – megkezdődhet az érintett telepek újratelepítése is.

Erste kommentár

Egy csata véget ért, de a háború kimenetele enyhén szólva is kétséges. Elég egy pillanást vetni az alábbi térképre, amely az európai baromfiinfluenza helyzetet mutatja idén tavasszal, és megértjük, hogy nincs okunk a büszkeségre.

Ha eddig nem lett volna világos, hogy a higiénia az intenzív állattartás alapköve, akkor a koronavírus karöltve a baromfiinfluenzával most mindenki számára bebizonyította. Az, hogy a baromfivész mindezek - valamint a korábbi járvány tapasztalatai és a hatályos jogszabályok - ellenére is ilyen súlyos károkat okozott, vészterhes üzenetet hordoz. Sorjáznak fejemben a kérdések: Mindenkinek vissza kell adni a működési engedélyt? Kie a felelősség az újabb járvány ilyen mértékű károkozásáért? Az újabb 17 milliárd forint, ami kártalanításra költöttünk megment ugyan egy szektort, de meddig? Merre tart a hízott szektor?

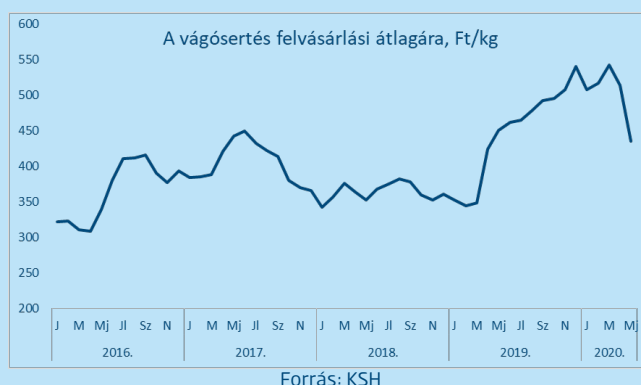
Ez a válság más mint a 2016/17-es volt. Most feldolgozók mennek tönkre, termelők lépnek ki a piacról jelezve azt, hogy nincs rend a szektorban. Most, amikor újraindítjuk a gépezetet, jó alkalom van az újjászervezésre is. A termelés mennyiségi és minőségi szabályozása nem halogatható. Remélhetőleg mindenki eljutott most erre a felismerésre, és hajlandó az önkorlátozásra. Most kell kiszűrni azokat a termelőket is, akik nem tudnak megfelelni minden előírásnak. Ha csak a régi kerékvágásba áll vissza a szektor, akkor akár már ősszel új influenza-válság jöhet, azt pedig már sokan nem élnék túl. A szektornak koncentrálnia kell. Ez egyéni (tulajdonosi, vagy egyéb stratégiai együttműködési) vagy politikai (jogszabályi, vagy még inkább a támogatási) alapon keresztül generálható leginkább. Az integrációs modell adott, csak fel kell tölteni felelősségi jogokkal és eszközökkel. Most vagy soha. Ha a szektor nem képes a megújulásra, előbb-utóbb a bankok türelme is el fog fogyni.

Az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint a baromfiszektor regenerálódása az utolsó negyedévre fog felgyorsulni. Akkorra a kapacitások újra magas szinten fognak dolgozni, a bevételek nőnek. Az év végi keresleti csúcsok kirántják a gödörből a hízott szektort, ha nem lesz újabb influenza.

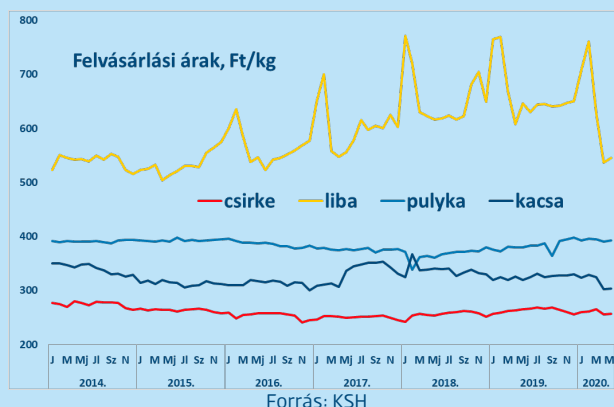
Statisztika

Állatiak ezek az árak!

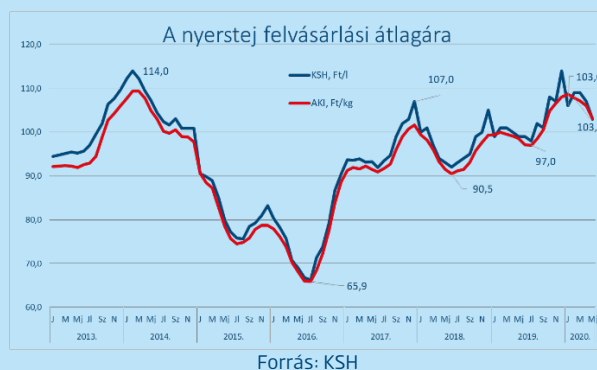
Több pontban eltérő okok miatt, de az állati termékek árai lefelé mozdultak az elmúlt hónapokban. Szokásos előrejelzéseink sem maradnak el. A sertésnél komoly viharfelhők közelednek, ezért elemzési rovatunkban részletes elemzést közlünk a szektorról. Úgy látjuk, hogy csak az év vége felé fordulunk ismét felfelé.

A baromfiszektor szintén kapott teret e hónapban. Az ábrán látható, hogy a liba és a kacsza szenvedte meg szükségyszerűen leginkább a kettős járványhelyzetet, de az exportkorlátozások és a fogyasztás csökkenése nyomott hagyott a többi szárnyas árban is.

A tejárak a szezonálisnak megfelelően alakulnak, tartós visszaesésre nem számítunk. Várakozásunk szerint, az idei átlagár a tavalyi szinten marad.

Kiemelt téma

Készenléti hitelkeret minden időre

A mostani gazdasági helyzetre reagálva több kormányzati intézkedést vezettek be a negatív hatások enyhítésére. Ezek mellett nagyon kedvező, alacsony költségű hitelkonstrukciókat hirdettek meg, ezzel is támogatva a mikro-, kis- és középvállalkozásokat a munkahelyek megtartásában, illetve a nehéz pénzügyi helyzetek áthidalásában.

Az Erste Bank Kisvállalkozói üzletága is nyújtja a fent említett kedvező konstrukciókat, de ezen felül saját banki hitelével is szeretne hozzájárulni ahhoz, hogy a mikro-, és kisvállalkozások minél előbb a március előtti szinten, vagy abból tovább fejlődve tudjanak működni.

Most még kedvezőbb kondíciókkal nyújtjuk **Erste Power Business Folyószámlahitelünket**, hiszen a támogatott beruházási- és forgóeszközhitel konstrukciók mellett fontos, hogy rendelkezésre álljon egy készenléti hitelkeret, mely az átmeneti, hirtelen jött likviditási igényekre nyújt megoldást.

2020. december 31-ig benyújtott hitelkérelmek esetén az első 2 évben 0,74%¹ kamattal juthat hozzá az Erste Power Business Folyószámlahitelhez!

Miért érdemes az Erste Power Business Folyószámlahitelt választania?

- gyors, egyszerű hitelbírálát,
- akár 5 éves futamidőre is igényelheti²,
- az igényelhető hitelösszeg akár a 75 millió Ft-ot is elérheti³,
- szabadon felhasználhatja, akár hitelkiváltásra is,
- ingatlanfedezet nélkül⁴, magánszemély készfizető kezessége és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége mellett igényelheti.

¹A Kedvezményes kamat az Erste Power Business Folyószámlahitel igénylése esetén biztosított, amelynek mértéke a szerződéskötést követő huszonnégy hónapban 1 havi BUBOR + 0%, az MNB által 2020. június 30-ra közzétett 1 havi BUBOR értékkel kalkulálva. A szerződéskötést követő huszonnégy hónapot követően a kamat mértéke a Hirdetmény szerinti Standard éves kamat mértékére módosul, amelynek mértéke 1 havi BUBOR+évi 3,5%. A BUBOR mértékét a Magyar Nemzeti Bank minden magyar banki munkanapon 11:00 órakor teszi közzé a Thomson Reuters, Bloomberg (továbbiakban együttesen: Hírügynökség) oldalán, valamint az MNB honlapján. Hivatalos BUBOR-nak az MNB által a Hírügynökség oldalán közzétett kamatok tekintendők. A Hitelkérelem benyújtottnak tekintendő, ha a szükséges dokumentumok hiánytalanul és teljeskörűen a Bank rendelkezésére állnak és a Hitelkérelmi nyomtatvány az igénylő által cégszerűen aláírásra kerül 2020. december 31-ig.

² Az Erste Power Business Folyószámlahitel futamideje maximum 5 év azzal, hogy a hitelkeret évente felülvizsgálatra kerül.

³ Az összeg a hitelkonstrukcióban elérhető maximum hitelösszeg, a konkrét vállalkozás esetén a hitelösszeg függ az előző lezárt év éves nettó árbevételétől, az elmúlt 12 hónap bejövő számlaforgalmától és ezen felül különböző pénzügyi mutatók értékétől. Hitelösszeget tanácsadó kollégánk tud az Ön vállalkozása számára kalkulálni.

⁴ A hitel biztosító Mikrovállalati Pénzforgalmi Hirdetmény hatálya alá tartozó kisvállalkozásoknál az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása és magánszemély készfizető kezessége. Meghatározott feltételek teljesülése esetén az AVHGA kezességvállalása mögött COSME viszontgarancia áll, és a kezességvállalás nem minősül állami támogatásnak. A támogatott finanszírozás az Európai Unió által a

Bővebb információért keresse fel az utolsó oldalon található elérhetőségeken kollégáinkat (**Fiókhálózati Kapcsolattartó kollégák**), illetve látogasson el a <https://www.erstebank.hu/hu/ebh-business/kisvallalkozasok-mikro/finanszirozas/erste-power-business-hitel> weboldalunkra.

vállalkozások és a kis- és középvállalkozások versenyképességét segítő program (2014–2020) létrehozásáról szóló 1287/2013/EU rendelet alapján létrehozott Hitelgarancia-eszköz támogatásában részesül. Amennyiben a COSME viszontgarancia az AVHGA Üzletszabályzata alapján nem nyújtható, úgy az AVHGA állami viszontgarancia mellett vállal kezességet. A szerződéses feltételeket és kondíciókat a Bank Üzletszabályzata, a vonatkozó Mikrovállalati Hitelügyletek Általános Szerződési Feltételei, a mindenkor hatályos Hirdetmény tartalmazza, amelyek megtalálhatók a www.erstebank.hu oldalon és a bankfiókokban. A tájékoztatás nem teljes körű, nem minősül ajánlattételnek.

Erste Agrár elemzés

Kopogtat a német sertésválság

Az, hogy ilyen válság még nem volt, nem újdonság. A német vágókapacitás hetede állt le, a sertések feltorlódnak, az ár szakad, a költségek megugranak és a jövedelem elillan. Erre jön a koronavírus összetett hatása, a sertéspestis és a foglalkoztatási modell bukása. Van miről beszélni!

Ami számunkra a legfontosabb: esik a sertések ára Németországban. Ez pedig ugyanezt hozza nálunk is. A helyzet válságos és nagyon összetett. Most, amikor itthon küszöbön van egy 50 milliárd forintos állattartó telepek korszerűsítése pályázat, nagyon nem mindegy, hogy értjük-e mi történik.

Amikor a legnagyobb leáll

Ha egy akkora üzem, mint a Tönnies leáll, az bizony nem pár napos, vagy hetes történet. Hosszú hónapokig hatással lesz a piacra. Amikor megy, hetente 140 ezer sertést vág! Az immár jóval több mint félmillió kiesző vágást pedig nem lehet hirtelen átcsoportosítani másik vágóhídra. Emiatt óriási zavar van a sertéspiacukon. A gazdák nem tudják hová tenni a torló állatokat, amelyek ugye esznek, túlsúlyosak, gyengébb minőségűek lesznek. A dominó pedig nem áll meg a német határon. A raktárak a koronavírus járvány keresleti megtorpanása miatt amúgy is tele voltak.

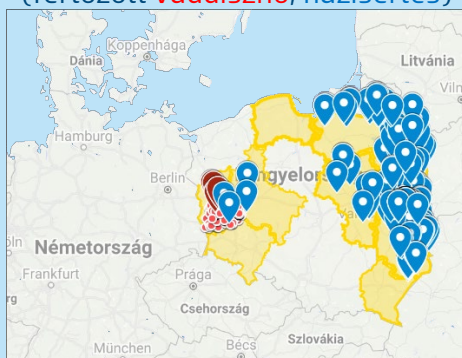
Pedig a sertéspestis eddig jó volt nekik

A sertéspestis közvetlenül ugyan még nincs jelen a német piacon, de piaci hatását tekintve már régen. Ez leginkább piaci lehetőségeket hozott a németeknek, és az általuk integrált országoknak, Dániának, Hollandiának, Belgiumnak. Az EU sertéshús exportja az év első négy hónapjában 8,2 százalékkal tudott emelkedni, szinte kizárólag a kínai szállítások 78 százalékos megugrása révén. A német sertéshús export 20 százalékkal emelkedett ebben az időszakban.

Németország egy állandó vadkerítés építését tervezi a lengyel határra. Jelenleg az ehhez szükséges jogszabályi változásokon dolgoznak, hiszen az állat-egészségügyi törvényük nem engedi az állandó kerítések megelőző célra történő építését. A német szövetségi parlament ősszel szavaz a kérdésben.

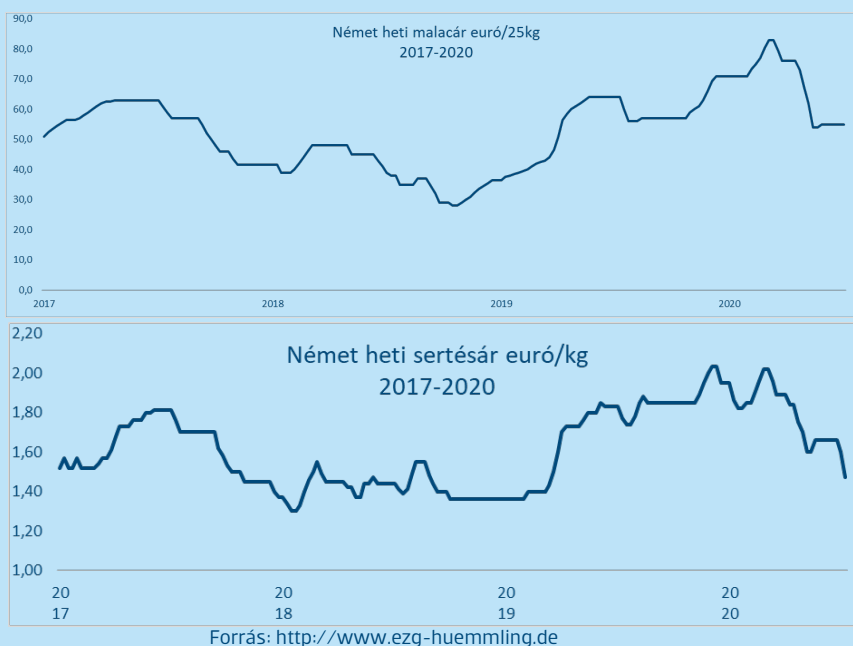
Kérdés, hogy addig a vaddisznókkal ki egyeztet. Az ugyanis a legrosszabb forgatókönyv, ha erre a válságra még a német exportpiacok bezáródása is megtörténik. Akkor az EU belső piacán kezelhetetlenné válna a sertéshús felesleg.

Már 10 kilométerre a német határtól is találtak fertőzött vaddisznót Lengyelországban (fertőzött vaddisznó, házisertés)

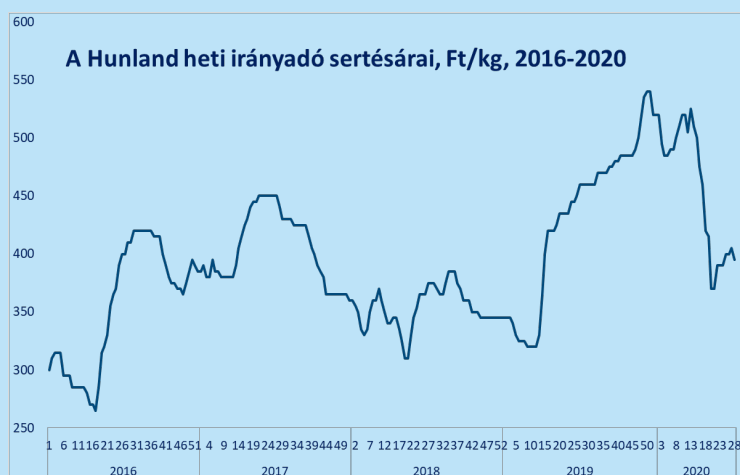

Tovább esnek az árak

Németországban a 25 kilogrammos malacok ára az elmúlt két évben hatalmas hullámokat vetett, 28 és 83 euró között változott. Jelenleg 55 eurón oldalaz, és félő, hogy ezt újabb lefelé tartó korrekció követi majd, hiszen a vágósertések ára kisebb pihenő után újra a mélybe vetette magát. Ez egyértelműen a piaci túlkínálat okozta sokk hatása. A legnagyobb vágóhíd talán egyetlen gyenge pontját találta meg a koronavírus. Ezt a rést a pajzson jogszabályilag szabályozva fogják befoltózni, de ezzel generálnak egy újabbat, tovább növelve a hatékonyság-növelési kényszert.

A hazai árak németektől való függése a szerződések szintjén csökkent ugyan az elmúlt hónapokban, azonban kétségtelenül érzékelhető most is. Ez a két grafikon lefutásában is kézzel fogható. A tovagűrűző német válság tehát minket sem kerül el.

Mi lesz ebből?

- A német sertésszektor zsugorodni fog. A hentesek alkalmazottá válása jövőre jelentősen emeli a termelés költségeit, ami romló világpiaci versenyképességet jelent. Emiatt vagy több sertéshúst fognak az EU belső piacán, leginkább

térségünkben eladni, vagy csökkentik termelésüket. A jelenlegi folyamatok inkább ez utóbbi irányába mutatnak, hiszen jövedelem híján a sertéstartók termelői kedve is romlik. A legrosszabb forgatókönyv pedig az, ha egy beteg vaddisznó 'beténfereg' Németországba. Akkor exportkorlátozások jönnek, ami csaknem az egész EU sertéshúspiacát romba döntené. Kivételt talán a spanyolok jelentenének.

- A három említett ország, amely szorosan együtt dolgozik a német húsiparral, szintén termelés-csökkenés előtt áll. A sertésállomány csökkenése fel fog gyorsulni Európa északi részén, miközben Spanyolországban tovább emelkedik majd az állatlétszám az előttünk álló években.
- A koronavírussal összefüggésben felmerülő higiéniai többletköltségek tovább emelik a termelési költségeket.
- A nyugat-európai sertéshús feleslegek már úton vannak piacunk felé. Ez az amúgy is csökkent keresletnek talán jót tesz, de a sertésszektornak egy tördőfés.
- **Meddig tart az árcsökkenés?** Az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint csak ősszel, az év végi keresleti hullámmal együtt fog érkezni a trendforduló a sertésárakban.
- **Mit tegyen ilyenkor a magyarországi sertéstartó?** A legfontosabb: ne várja tétlenül a verseny fokozódását, az árak mérséklődését. Leginkább az előre menekülés lehet a megoldás. Hatékonyságnövelés. Beruházás. A pályázati és a soha vissza nem térően kedvező finanszírozási környezet kihasználása. Remélhetőleg, az elmúlt mintegy egy év felvásárlási árai betömtek annyi lyukat a szektorban, képeztek némi tartalékot erre az esetre, hogy ezt a válságot is túlélje a szektor. Már rég nem a hazai sertésállomány jelentős emeléséről beszélünk, hanem a stabilizálásról, a versenyképesség növeléséről. Ehhez létkérdés egy olyan finanszírozó partner, aki a sertéspiac jelenében és jövőjében egyaránt otthon van.

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ

agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Agrárszakértő kollégáink

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Gór Arnold
senior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Fiókhálózati Kapcsolattartók

Országsszerte 108 fiókban állunk ügyfeleink rendelkezésére.

Keresse fel számlavezető bankfiókját, illetve az Önhöz legközelebb eső bármely fiókunkat.

A fiókhálózati listát az alábbi linken találhatja meg:

[Megnézem](#)